

Starfsstöð	Heimilisfang	Viðstaddir			
FE-1148 Samherji fiskeldi ehf. Núpum, Ölfus	Glerárgata 30 600 Akureyri	Orri Filippusson Stöðvarstjóri			
Tilefni	Eftirlit framkvæmt	Dagsetning skýrslu	Tímar við úttekt	Viðbótartímar	Yfirvinna
Reglubundin skoðun	23.9.2021	23.9.2021	4,00	0,00	0,00

Skoðuð voru og tekin afstaða til 13 skoðunatriða af 13. Gerðar eru kröfur um úrbætur í 4 skoðunatriðum, þar af 1 Alvarleg frávik og 3 Frávik. Nema annað sé tekið fram þá er veittur frestur til næstu reglubundinnar skoðunar samkvæmt áhættumati. Úrbótum skal lokið eins fljótt og auðið er.

Frestur til úrbóta

10.10.2021

Alvarlegt frávik

4.3.1 Viðbragðsáætlun vegna stroks

Frávik

4.2.1 Yfirlit yfir fiskeldisstöð á landi

5.1.4 Viðbragðsáætlanir (rekstrarleyfi>20.tonn)

5.1.6 Innri úttektir - sannprófun (rekstrarleyfi>20.tonn)

Niðurstaða eftirlits

Undirritaður fór í reglubundið eftirlit hjá Samherja Fiskeldi að Núpum í Ölfusi.

Fjögur frávik komu fram við eftirlitið, þar af eitt alvarlegt.

Athugið að þessi skýrsla tekur til þeirra atriða sem tekið var eftir þann dag sem eftirlitið fór fram sem og fyrirliggjandi gagna úr öðru opinberu eftirliti. Í samræmi við 13. gr. stjórnslulaga nr. 37/1993 **er þér veittur 14 daga frestur** frá dagsetningu þessarar **skýrslu til að koma á framfæri andmælum við innihald hennar. Andmæli berist skriflega** sem bréf til Matvælastofnunar Austurvegi 64, 800 Selfossi eða með tölvupósti á **mast@mast.is**.

Starfsstöð

Samherji fiskeldi ehf. Núpum, Ölfus
Glerárgata 30
600 Akureyri
Staða: Í gildi
Kennitala: 6104061060

Starfsemi

Frumframleiðsla - Þáttur VI - SS - Seiðastöð - 1 2

Tengiliðir

Heiðdís Smáradóttir	6609010	heiddis@samherji.is	Gæðastjóri
---------------------	---------	---------------------	------------

4 - Byggingar, búnaður og eldissvæði

4.2 - Landeldi

12 og 19.gr. reglugerðar 540/2020 og skilyrði rekstrarleyfis

4.2.1 Yfirlit yfir fiskeldisstöð á landi

Sett inn: 23.09.2021

Frávik

Teikning af fiskeldisstöð var ófullnægjandi, vantaði frárennsli og varnir gegn stroki.

Samkvæmt:

12. gr í reglugerð nr. 540/2020 og skilyrði rekstrarleyfis.

Teikningar af fiskeldisstöðinni eru til staðar sem sýnir yfirlit yfir fiskeldissvæðið. Eldiseiningar, stærð eldiseininga, frárennsli og varnir gegn stroki í frárennsli þurfa að koma fram á teikningum.

4.3 - Strok

45.gr. og viðauki IV. í reglugerð nr. 540/2020

4.3.1 Viðbragðsáætlun vegna stroks

Sett inn: 23.09.2021

Alvarlegt frávik

Viðbragðsáætlun vegna stroks var ófullnægjandi.

Samkvæmt:

45. gr og viðauki IV í reglugerð nr. 540/2020.

Allar fiskeldisstöðvar skulu hafa viðbragðsáætlun vegna stroks.

Rekstrarleyfishafi, sem missir fisk úr fiskeldisstöð skal án tafar tilkynna slíkan atburð til Fiskistofu, Matvælastofnun, sveitarfélögum og næstu veiðifélögum. Rekstrarleyfishafa er skylt að grípa til allra ráðstafana sem nauðsynlegar eru til þess að varna því að aukið strok eigi sér stað.

Rekstrarleyfishafi skal sjá til þess að viðbragðsáætlun vegna stroks sé aðgengileg á eldissvæði og að hún sé kynnt fyrir öllum starfsmönnum eldisstöðvarinnar. Viðbragðsáætlunin skal m.a. innihalda leiðbeiningar um:

- ? Hvernig hindra skal áframhaldandi strok.
- ? Hvernig tilkynna skal um strok.
- ? Hvernig endurheimta skal fisk sem strýkur.

Nánari leiðbeiningar um viðbrögð við stroki má sjá í viðauka IV í reglugerð nr. 540/2020.

5 - Gæðastjórnun og innra eftirlit

5.1 - Skipulag, verklag, viðbragðsáætlanir og innra eftirlit

47. - 50.gr. og viðauki III. í reglugerð nr. 540/2020

5.1.4 Viðbragðsáætlanir (rekstrarleyfi > 20.tonn)

Sett inn: 18.05.2020

Frávik

Vantaði viðbragðsáætlun vegna massadauða.

Samkvæmt:

Viðauki III í reglugerð nr. 540/2020.

Á bara við ef hámarkslífmassi í rekstrarleyfi er yfir 20 tonnum

Í gæðahandbók skulu vera að lágmarki viðbragðsáætlanir um:

- ? Strok.
- ? Tímabundna og varanlega rekstrarstöðvun
- ? Massadauða, s.s. vegna sjúkdóma og umhverfisástands
- ? Olíumengun

Í verklagi skal jafnframt lýsa markmiði, ábyrgð, tíðni, viðmiðunarmörkum, aðgerðum til úrbóta ásamt því hvað skrá skuli.

5.1.6 Innri úttektir - sannprófun (rekstarleyfi>20.tonn)

Sett inn: 18.05.2020

Frávik

Vantaði sannprófunarhóp.

Samkvæmt;

Viðauki III í reglugerð nr. 540/2020.

Á bara við ef hámarkslífmassi í rekstarleyfi er yfir 20 tonnum

Verklag er til staðar sem sýnir að rekstarleyfishafi rýni reglulega og eigi sjaldnar en árlega, þau kerfi og þær verklagsreglur sem settar eru fram í gæðahandbók fiskeldisstöðvar.

- ? Skipa skal sannprófunarhóp og sá aðili sem framkvæmir sannprófunina skal vera óháður þeim þáttum sem verið er að sannprófa hverju sinni.
- ? Sannprófa skal gæðakerfið í heild sinni að lágmarki einu sinni á ári, alltaf eftir slysasleppingu eða önnur alvarleg óhöpp og þegar verulegar breytingar eiga sér stað á rekstri fiskeldisstöðvarinnar.
- ? Útbúa skal gátlista sem inniheldur öll þau atriði sem þarf að sannprófa. Gátlistinn skal að lágmarki innihalda alla kafla gæðahandbókar þar sem merkt er við hvort viðkomandi atriði eru í lagi eða ekki.

Við sannprófun skal fara yfir allar skráningar á innra eftirliti eldisstöðvarinnar í heild sinni og hafa við viðmiðunar eftirfarandi atriði:

- ? Hvort fyrirbyggjandi ráðstöfunum hafi verið framfylgt varðandi:
 - o viðhald á eldisstöðinni,
 - o þjálfun starfsmanna,
 - o verklagsreglur.
- ? Hvort viðbragðsætlunum hafi verið framfylgt.
- ? Hvort eftirlit og úrbætur hafi verið í samræmi við innra eftirlit eldisstöðvar.
- ? Hvort ástæða sé til að breyta þeim viðmiðunum sem notaðar eru.
- ? Hvort fullnægjandi úrbætur hafi verið gerðar á athugasemdum utanaðkomandi eftirlitsaðila.

Úrbætur og skráning: Niðurstöður sannprófunarinnar skulu skráðar og undirritaðar af forsvarsmanni eldisstöðvarinnar. Tímasett úrbótaáætlun skal gerð fyrir þau atriði sem metið var að þyrftu frekari úrbætur.

Eftirfarandi skoðunatriði voru skoðuð og reyndust í lagi

2.1.1 Rekstarleyfi	2.1.2 Framleiðsluskýrsla	4.2.2 Eldisbúnaður og fiskheldni
4.3.2 Búnaður til að endurheimta fisk	5.1.1 Gæðahandbók sjókvíaeldisstöðva	5.1.2 Þjálfun starfsfólks (rekstarleyfi>20.tonn)
5.1.3 Verklagsreglur (rekstarleyfi>20.tonn)	5.1.5 Innra eftirlit (rekstarleyfi>20.tonn)	6.1.1 Mat á úrbótum

Andri Snær Þorsteinsson
andri.thorsteinsson@mast.is
Sérfræðingur
7790220

Lagagrunnur eftirlits

Eftirlit með fiskeldi er samkvæmt lögum nr. 71/2008 um fiskeldi. Löggjöfin fjallar um eftirlit og leyfisveitingar rekstrarleyfa til fiskeldis. Nánari ákvæði hafa verið sett fram í reglugerð nr. 540/2020 um fiskeldi.

Markmið laga um fiskeldi er að skapa skilyrði til uppbyggingar fiskeldis og efla þannig atvinnulíf og byggð í landinu, stuðla að ábyrgu fiskeldi og tryggja verndun villtra nytjastofna. Skal í því skyni leitast við að tryggja gæði framleiðslunnar, koma í veg fyrir hugsanleg spjöll á villtum nytjastofnum og lífríki þeirra og tryggja hagsmuni þeirra sem nýta slíka stofna. Til að ná því markmiði skal tryggt að eldisbúnaður og framkvæmd í sjókvíældi standist ströngustu staðla sem gerðir eru fyrir fiskeldismannvirki í sjó.

Athugasemdir geta fengið þrenns konar vægi skv. eftirfarandi:

LS = Lagfært á staðnum:

Þegar gerð er athugasemd við starfsemi sem vísar frá ákvæðum laga eða reglugerða, sem hægt er að lagfæra á meðan skoðun fer fram eða tilvikíð það lítilfjórlegt að það verður augljóslega lagfært strax að lokinni skoðun.

F = Frávik:

Þegar gerð er athugasemd við starfsemi sem vísar frá ákvæðum laga eða reglugerða. Skoðunarmaður metur umfang og alvarleika athugasemdar og metur frest til úrbóta út frá gefnum forsendum.

A = Alvarlegt frávik:

Þegar gerð er athugasemd við starfsemi sem vísar alvarlega frá ákvæðum laga, reglugerða, rekstrarleyfis eða þegar augljós hættu á slysasleppingu er fyrir hendi. Úrbótum skal ljúka að hámarki innan 7 virkra daga, en ef athugasemdin gefur tilefni til, er gripið til þvingunarúrræða strax. Athugasemdin krefst að jafnaði skjótrar eftirfylgni.

Eftirfylgni-, þvingunaraðgerðir:

Ef athugasemd sem fékk LS eða sambærileg er aftur til staðar í næstu skoðun, fær athugasemdin dæminguna F. Verklag eftirlitsmanna MAST er sem hér segir, þegar úrbætur eru ekki gerðar innan tilskilinna fresta.

Athugasemd með F dæmingu.

- Heimsókn 1 – reglubundin: Úrbótum skal ljúka fyrir tilskilinn frest sem fram kemur í skoðunarskýrslu. Frestur til úrbóta er að hámarki 3 mánuðir, nema að um verulega umfangsmiklar framkvæmdir sé að ræða.
- Heimsókn 2 – eftirfylgni: Veita má viðbótarfrest til úrbóta til skamms tíma, þó að hámarki 1 mánuð. Skoðunaratriði fær enn dóminn F en jafnframt er dæmt A í skoðunaratriði 6.1. Skoðunarmaður bendir stjórnanda/ábyrgðarmanni á að þvingunarúrræðum verði beitt verði úrbótum ekki sinnt (VII. Kafli - lög nr. 71/2008)
- Heimsókn 3 – eftirfylgni: Skoðunaratriði fær dóminn F en dæmt er A í 6.1. Veittur er frestur lengst til 7 daga, andmælaréttur er veittur á vettvangi. Eftir það fær stjórnarsýslusvið MAST skoðunarskýrsluna og þvingunar-eftriflygniferill (VRF-022) tekur við.

Athugasemd með A-dæmingu.

- Heimsókn 1 – reglubundin: Veittur frestur til úrbóta er lengstur 7 dagar, eða ef við á, fær stjórnarsýslusvið MAST skoðunarskýrsluna og verkferill við beitingu þvingunarúrræða tekur við (VRF-022). Skoðunarmaður bendir stjórnanda/ábyrgðarmanni á að þvingunarúrræðum verði beitt verði úrbótum ekki sinnt (VII. Kafli - lög nr. 71/2008). Andmælaréttur er veittur á vettvangi.
- Heimsókn 2 – eftirfylgni: Skoðunaratriði fær dóminn A og jafnframt er dæmt A í skoðunaratriði 6.1. Stjórnarsýslusvið MAST fær skoðunarskýrsluna og verkferill við beitingu þvingunarúrræða tekur við (VRF-022). Stjórnarsýslusvið MAST fylgir eftir skoðunarskýrslu vegna endurkomu og sem inniheldur dóminn A í 6.1. Stjórnarsýslusviðið stýrir framkvæmd þvingunar. Stjórnanda er kynnt ákvörðun um þvingunaraðgerðir. Mál sem komast á þetta stig fá síðan lögformlega meðhöndlun hjá MAST. [VRF-022]

Þvingunaraðgerðir geta t.d. verið:

- Dagsektir
- Úrbætur á kostnað rekstrarleyfishafa
- Afturköllun rekstrarleyfis